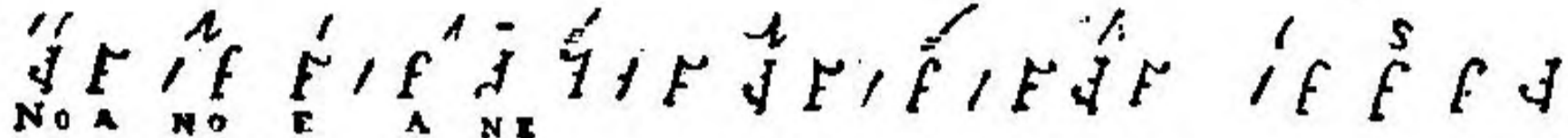
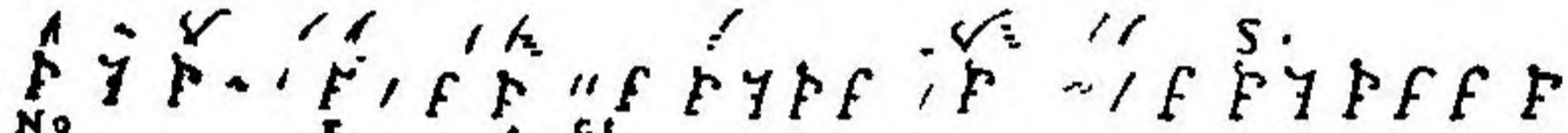

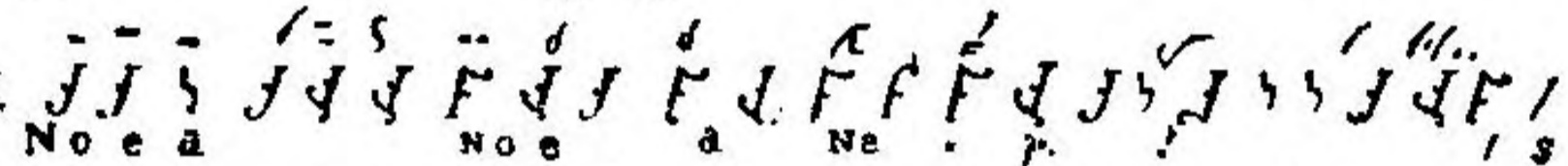
percurrat : porro finito psalmo legitima productione producat duplo durat longius : excepto dum cantica evangelica sic morose psalluntur, ut non longiori, sed eadem morositate, antiphonam subsequi oporteat.

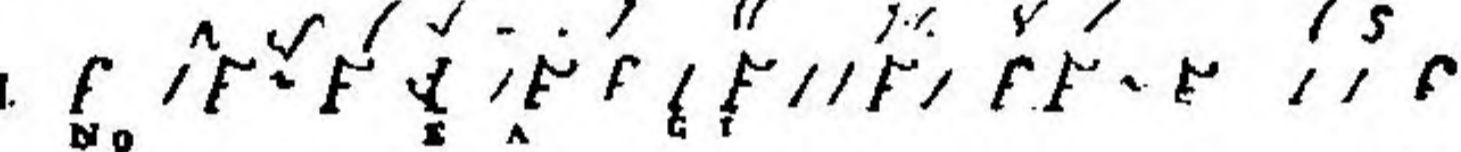
Hæc qualiacunque de psalmodum melodiis et æquitate canendi, prout potui, de diversis collecta descripsi, præjudicans illis, qui easdem modulationes licet aliter, non minus tamen bene, et fortasse melius habent. Quæ canendi æquitas rhythmus Græce, Latine dicitur numerus : quod certe omne melos more metri diligenter mensurandum sit. Hanc magistri scholarum studiose inculcare discipulis debent, et ab initio infantes eadem æqualitatis sive numerositatis disciplina informare, inter cantandum aliqua pedum manuumve, vel qualibet alia percussione numerum instruere ; ut a primævo usu æqualium et inæqualium distantia calle eos (*f. pateat, eos*) laudis Dei disciplinam nosse, et cum supplici devotione scienter Deo obsequi.

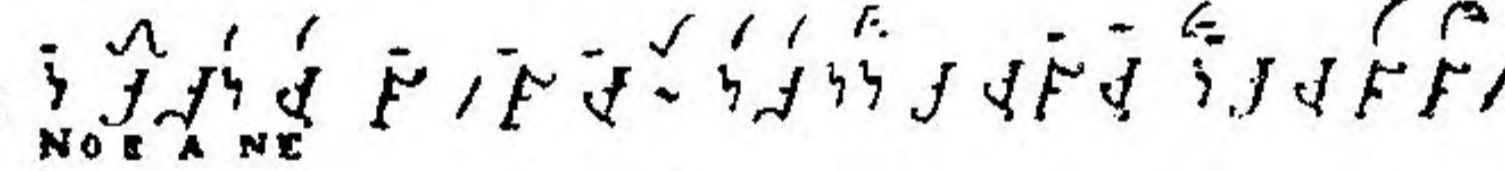
Probe notandum est sequens (quod in ms. immediate annectitur commemorationi brevi) schema octo tonorum ecclesiasticorum notis musicæ enchiridiadis (quas ab Hucbaldo hactenus intelleximus adhibitæ) expressum. His notæ superpositæ sunt, quales fuerunt incertæ et vagæ antequam Guido Aretinus lineas quibus hodieque utimur adderet, ad certam singulis notissedem ac tonum determinandam : quod in hoc schemate præstant notæ Hucbaldi, seu musicæ enchiridiadis ; suppositæ, quæ fixum certumque designant tonum, secus ac notulæ illæ superpositæ, a quibus cantus usus vocabatur, eo quod longiori usu demum accurata disceretur modulatio ; ut palam fecimus in opere de Cantu et Musica, lib. II. p. II, c. 1 et 2. Ubi notarum musicarum formam et rationem ante et post Guidonem dedimus. Amplius autem ex ipsis Guidonis Aretini operibus postea referendis manifesta res erit.

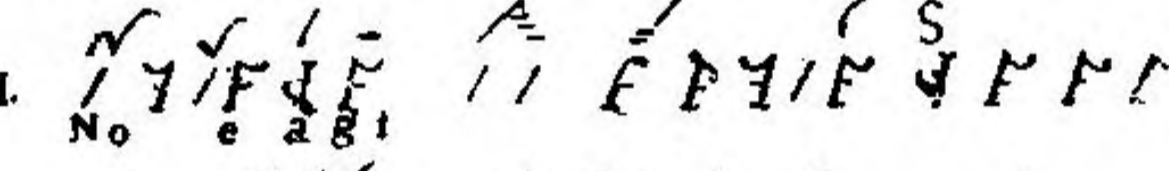
I. N O A N O E A N E

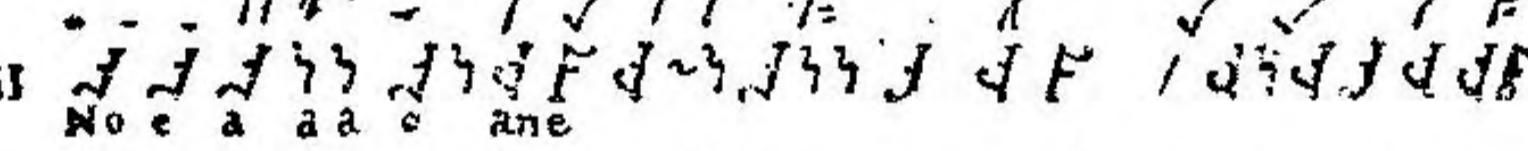
II. N O E A G I

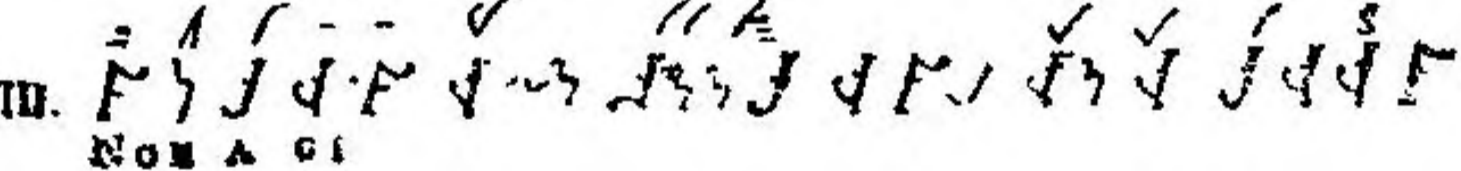
III. N O e a N O e a N e

III. N O E A

V. N O E A N E

VI. N O e a g i

VII. N O e a a a e a n e

-VII. N O E A G I

MIRA VIDES LECTOR JUNIORIS VERBA CATONIS.

HAS COLE VIRTUTES, SALVA SIT ALMA FIDES.

HUCBALDI MONACHI ECLOGA DE LAUDIBUS CALVITHI

(Apud C. Barthium, Adversar. tom. I, lib. IX.)

Incipit ecloga domini Hucbaldi monachi Elnonensis ord. S. Benedicti ad Carolum Calvum imperatorem.

Carmina convicii cœritus, carpere calvos
Canatus, cecinit : celebrentur carmine cavi.
Conspicuo clari : carmen cognoscite cuncti.

ПРОКЛИМЪ. — *Camenæ invitantur ad laudem calvorum.*
Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Comere condigno conabor carmine calvos,
 Contra cirrosi crines confundere colli.
 Cantica concelebrent callentes clera Camenæ :
 Collaudent calvos, collatre t crimine claros
 Carpero conantes calvos, crispante cachinno.
 Conscendat cœli calvorum causa cacumen ;
 Conticeant cuncti concreto crine comati.
 Cerrito calvos calventes carmine cunctos
 Consona conjunctim cantentur carmina calvis.

CAP. I. — *Quod calvities in præsigio futurorum
 quibusque provenire videatur.*

(703) Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Cum crescit capitis cervicis calva corona,
 Confortem cleri consignat confore calvum
 Capturum claram, Christo cedente, coronam.
 Ceu crines capitis convellens crimina cordis,
 Corde Creatorem conspectat corpore cœlum,
 Cœlicolas cives cupiens contingere cultu.
 Crimina cum curis contemnat cuncta caducis
 Cœli conscensum, concentum cœlicolarum
 Concupiens cupide, collandat cuncta creantem.

CAP. II. — *Calvos cantores, abbates, doctores,
 etiam et episcopos esse atque sacerdotes.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Conjubilant calvi claro clamore canori.
 Continuantque choros castas cantare choreas.
 Conformes capiti concordii corpore cuncti,
 Complacitas cleri contendunt condere caulas,
 Correpto cornu cœlestia classica clangent ;
 Conficiunt clarum Christi cognomine chrisma,
 Consociant cuneo conspersos chrismate cœtus.
 Concordes caute celebrant convivia cœnæ
 Consaturant Christi convivas carne, cruore.

CAP. III. — *Quod calvi reges sint et imperatores,
 consules quoque, legistatores et iudices,*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Conregnant calvi, conscendunt culmina clari,
 Conspicui, compti, chrysea cervice corona
 Clementes censu cedunt consulta clientum.
 Concinnose, cave, condemnant crimina calvi :
 Censorem calvum censuram concedere constat ;
 Cordacem calvum, cordatum crede cavendum.
 Calventem cæsus cæcari corpore credit :
 Calvitium calvi cæcatus carpere cessa.
 Cessa calvastrum, cessa, corrodere cessa.

CAP. IV. — *Quod calvi sint duces exercitus, ipsi
 etiam bellatores, docti atque robusti.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ,
 Conducunt calvi cuneos certamine claros.
 Compugnant calvi cristati casside conii :
 Contorquent, crispant celeres cum cæde catervas ;
 Comprendunt cirros, contundunt calce comatos,
 Cuspide confodiunt ; capulo concissa corusco.
 Colla cadunt, celebrant calvi clamore celeusma
 Commotus certare catus certamine calvus,

(703) Hic desunt versus tres qui leguntur in frag-
 mentis ejusdem Eclogæ editis a cardinali Maio
 (Classici Auct. tom. V).

Complures calvos cogunt castissima castra

A Conculcat, cædit : crinitos cedere cogit.

Captivos captat, captos cervice coarctat.

CAP. V. — *Laus calvorum in experientia artis me-
 dicinæ, tam pharmaciæ quam chirurgiæ.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Comperies calvos eolumen conferre cerebro :

Comperies calvos capitis curare catarrhos ;

Comperies calvos cæcas curare cavernas.

Chronica cum canero ceditque cæcevia calvo.

Cardia cor carpens cassatur, colica cessat.

Contrectans chalybem, conscissa carne, coerces

Corruptum capitis, cocta cervice, cruorem.

Cur complura cano clandestina cuncta caduci

Corpore confutat, collapsaque corpora curat.

CAP. VI. — *Invectio increpantis adversus cavilla-
 torem calvos conviciantem.*

B Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Cum calvis, cirrose, cave certare Creanti,

Conviciumque creaturæ condicere cessa.

Condita cunctipotens causarum cuncta Creator

Constituit, curamque cavens conferre creatis

Cœtum curavit clarum consurgere calvi.

Concedit culmen cui cedere cuncta coegit.

Cerritus cur collatrat clamore canino ?

Condiderat calvum collapsa cucurbita cœno :

Conticeat citius cœnosa calumnia ejus.

CAP. VII. — *Item adversus eundem, et laus calvo-
 rum de humilitate, charitate et castitate.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Complex carnificum corium convellere calvo

C Cur censes ? Cordis convellit crimina calvus.

Cur censes capiti cineres conspergere calvos ?

Cognoscit calvus cineri concreescere corpus.

Cur censes calido carnes carbone cremari ?

Contra cremant calvi Christi concocta calore.

Cur censes castum castrari corpore calvum ?

Cordetenus cunctis castratur concio culpis.

Carmine carnificans calvum, compesce cavillum.

CAP. VIII. — *Exprobratio carminis ejus et paradigma
 de Eliseo propheta et pueris illi insultantibus.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Carminibus caveo claris jungere cæca,

Calcentur cœno calcando culmina calce ;

Cœnosus cœnosa canens concludito cannam.

Censetur certe censorum codice cautum

D Clarisonum calvum cui conscia consecuturo

Commotum catulum circumlatrante cachinno,

Clamantes : conscende citus, conscendito, calve :

Condemnasse cacos confestim crimine clarum

Convicii corrosa cadunt cum corpora carptim.

CAP. IX. — *De egregio calvo Paulo apostolo, quod
 a Christo vocatus, cæcatus sit raptus in tertium
 cœlum.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.

Carmina calvorum cumulentur carmine calvi

Cœlica certatim celebrantes cantica Christo, etc.

Componunt chartas, concionant carmina clara, etc.

EDIT.

Conspicui, ejus crudelis cautio cœdis
 Constiterat Christi cultores carnificare.
 Conjubilent circumfulgente charismata calvo
 Cæcato cuncti : Christi clamore citatus
 Corruerat cito, ceu confossus cuspide, conto,
 Confestimque capit conscensum culmine cœli,
 Clarivido cernens conspectu Cunctipotentem,
 Confore cor ejus claret cœleste catinum.

CAP. X. — *Quod factus sit ex persecutore prædicator, et quod comam nutrive, et turpem velarit proferre sermonem.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Conglomerate choros, calvos cantate choreis.
 Censuram celebrem calvum compsisse colendum
 Comperimus ; cœli consul, consulta canendi
 Crimina confutat, cœnosi cuncta coerces
 Colloquii, cunctis communia commoda censes :
 Confindit cirros, collegia civica condit.
 Conciliando, consponsorum Christicolarum
 Corda ciet, capiti corpus conjungere certans ;
 Cesset cerritus celebres contemnere calvos.

CAP. XII. — *Alloquitur Camenas poeta de cavillatore insinuante eum calvi regis judicio cæcatum.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Crudelem calvos casso conamine cunctos

(*Explicit carmen Hucbaldi monachi ad Carolum de laude Calvorum.*)

A Carpere conantem compescite crimine captum ;
 Conviciū commentantem commenta caduci
 Concito convictum claustris concludite cæsis.
 Calvaster censor cæcari crimine captum
 Censet ; cæce canis, cessa contemnere calvum :
 Conquinisce, canis, confingens crimina calvis,
 Conquinisce, canis collatrans crimine calvos,
 Conquinisce, cani, cessans corrodere calvos.

CAP. XII. — *Epitoma laudis calvorum a corporis situ et pulchritudine, et quod calvus microcosmus sit.*

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Concilium clarum calvorum cogere cœtum :
 Cum cernis calvum, cœli comprehendito cinctum.
 Calvithi culmen cœli cognoscite centrum,
 B Circuitum cosmi commendant cœtera calvi.
 Calvos consocia, candentes congere calvos.
 Cynthia cessabit chryseos conferre colores :
 Cornus contenebrans, cedit concreescere calvis ;
 Collucent calvi, calvorum cassida candet,
 Conrutilans cœli ceu copia clara coruscat,

Clausula carminis.

Carmina clarisonæ calvis cantate Camenæ.
 Conveniet claras claustris componere cannas
 Complectur claris carmen cantabile calvis.

ADNOTATIONES.

Multa mendosa in hoc carmine restitutione opus habent, siquidem nugari quispiam velit. In præmio lege:

Collatrent crimine claro.

Cap. 1. Legendum censeo :

Corde creatorem conspectat cordeque cœlum

Cap. 3 :

Cessa calvastrum cessa corrodere casse.

Cap. 4 :

Compugnant calvis cristati casside con.

Videlicet hostem communem terrificando. Cap. 5, scribe :

Corruptum capitis coxa, cervice, cruorem.

Cap. 7, lego :

Cordeteans cunctis castratur Cocio culpis.

Cocio hariolator apud Plautum et alios, huic monacho designat prophetam. Et sane fateri cogimur hominem non paucae lectionis fuisse. Imitatur enim clare et exprimit Virgilium, Persium, Terentium, Plautum, Lucretium et nonnullos alios optimos scriptores, in tanta angustia compedum, ingenii tamen radios non plane opprimens.

Hæc scripseram cum ex Bohemia chartam scriptam ejusdem hujus auctoris accepi, atque ecce aliquot paris pretii versibus auctiorem ; quæ scilicet votum pro Cæsare Carolo Calvo referat alibi non expressum, quod adeo pertinere ad reliqua existimo, ut ipsam causam enarrare censeam qua motus auctor scripserit

Carmine claro cave calvos calvare, Camena,
 Crispa cadat contra caudata calumnia cirre
 Calvorum charitates cantate carmine claro.
 Conticeant cum clangenti concite canore.
 Conciderint cœli cum Christi culmina cultu
 Cæsareæ cepides, cauti cata cista Catonis
 Concludant cleri captantia carmina culpas.
 Carmina calvorum comptrix conclude, Camena.
 Carole cum calvis, Cæsar clarissime, canta,
 Crucifero Christo clari conamina cleri.
 Clausa Camena capit cum Cæsare congrua curam.